

(Varmeforsyning)

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

21. marts 2016

J.nr. 1021-15-52-17

MAM-EKN

KLAGE FRA [XXX]
OVER Horsens Kommunes afgørelse af 4. marts 2015
OM pålæggelse af tilslutningspligt og afslag på dispensation fra tilslutningspligt til Horsens Varmeværk A.m.b.a.

NÆVNETS Nævnnsformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen
SÆTNING Direktør Per Søndergaard
I SAGEN

NÆVNETS Energiklagenævnet ophæver Horsens Kommunes afgørelse af
AFGØRELSE 4. marts 2015 og sagen hjemvises til fornyet behandling ved Horsens Kommune.

[XXX] (herefter klager) har klaget over Horsens Kommunes afgørelse af 4. marts 2015. Ved afgørelsen meddelte Horsens Kommune pålæggelse af tilslutningspligt og afslag på dispensation fra tilslutningspligt til Horsens Varmeværk A.m.b.a. (herefter værket) for ejendommen beliggende [XXX].

Sagens baggrund

Klager byggede i 2001 ejendommen på klagers adresse. Ejendommen er bygget i 3 forskudte plan og opvarmes med naturgas. Efter klagers oplysninger, er der installeret et solvarmeanlæg, som bidrager til opvarmning af brugsvand, og der er ligeledes en brændeovn i huset, som benyttes i vinterhalvåret.

Området Lergraven, hvor klagers ejendom er beliggende, var tidligere udlagt til naturgasforsyning og pålagt tilslutningspligt til kollektiv forsyning ved lokalplan 129. Horsens Kommune har den 26. august 2014 godkendt et konverteringsprojekt om udvidelse af værkets fjernvarmeområde, hvorved området Lergraven blev omkonverteret fra naturgasforsyning til fjernvarmeforsyning.

Horsens Kommune pålagde den 2. september 2014 klagers ejendom tilslutningspligt til værket. Klager har til Energiklagenævnet oplyst, at klager oprindeligt havde et ønske om at få sin ejendom tilsluttet værket. Det viste sig imidlertid at være vanskeligt og bekosteligt at få installeret fjernvarme i klagers ejendom, og klager ansøgte derfor kommunen om fritagelse fra tilslutningspligten den 16. november 2014.

I forbindelse med Horsens Kommunes behandling af klagers sag om fritagelse oplyste klager til kommunen, at teknikrummet i klagers bolig er placeret midt i huset, og at der er to mulige løsninger til at få indlagt fjernvarmeinstallationen. Ved den første løsning føres rørene gennem haven, ind i huset i loftshøjden på den midterste etage, og føres herefter igennem huset under loftet frem til tilslutningsstedet. Ved den anden løsning føres rørene ind i huset under gulvet i den midterste etage, hvilket betyder, at gulvene i to rum skal brækkes op og reetableres. Den første løsning er synlig og vil betyde knæk på fjernvarmeledningen. Den anden løsning er bekostelig.

21. marts 2016

J.nr 1021-15-52-17

MAM-EKN

Side 2 af 9

Klager oplyste endvidere til Horsens Kommune, at klager har et solvarmeanlæg. Det var dog ikke muligt at oplyse, hvor stor en del af ejendommens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand, som stammer fra solvarmeanlægget, da solvarmeanlægget blev installeret i 2001, hvor huset blev bygget. Klager oplyste, at naturgassen benyttes til opvarmning af hus, vand og til madlavning på gaskomfur, samt at gasforbruget i 2012/2013 var 1350 m³ og i 2013/2014 var 1182 m³. Det årlige vandforbrug er cirka 85 m³, og der er installeret en brændeovn, som kun benyttes i vinterhalvåret.

Horsens Kommune har til Energiklagenævnet oplyst, at kommunen på baggrund af klagers henvendelse af 16. november 2014 om fritagelse fra tilslutningspligten, genoptog sagen, hvor kommunen havde pålagt klagers ejendom tilslutningspligt af 2. september 2014. Spørgsmålet om pålæggelse af tilslutningspligt for klagers ejendom blev herefter afgjort på ny.

Horsens Kommune traf den 4. marts 2015 afgørelse om, at klagers ejendom ikke kunne fritages eller opnå dispensation fra tilslutningspligten. Af afgørelsen fremgår blandt andet følgende:

”[...]

Begrundelse:

Byrådet i Horsens kommune godkendte den 26.08.2014 tilslutnings- og forblivepligt på ejendommen med 9 års frist, beslutningen blev meddelt i brev af 02.09.2014 til ejeren.

Ejendommen [XXX], afgav ikke høringssvar i forbindelse med behandlingen af varmeprojektforslaget og tilslutningsprojektforslaget Lergraven.

Horsens kommune har i december 2014 og januar 2015, gennemført en partshøring hos ejeren, som 3. januar 2015 har fremsendt oplysninger til hjælp for sagens afgørelse.

Ejeren oplyser i brev af 3. januar 2015 at forbruget af Naturgas er opgjort til henholdsvis 1182 M³ og 1350 M³ naturgas årligt, dog er de 1350 M³ uden forbruget i april 2012. Kommune anslår derfor at det forventede forbrug er 1327 M³ naturgas årligt.

Solfanger:

Horsens Kommune vurderer at solfangeren leverer energi til varmt brugsvand der svarer til 150 m³ naturgas, da der bor to personer på adressen, og det samlede vand forbrug er opgivet til 85 M³ om året. DONG Energy oplyser på deres hjemmeside at det normale gasforbrug til varmtvand er 75 m³ pr. person om året.

21. marts 2016

J.nr 1021-15-52-17

MAM-EKN

Side 3 af 9

Brændeovnen

Du oplyser i mail af 01.03.2015 at i forbruger 5 rummeter brænde om året til både brændeovn og bål i haven. Kommunen skønner dette forbrug af brænde til at modsvare 574 M³ Naturgas årligt.

Fritagelse via tilslutningsbekendtgørelsen § 15.

Ejeren ville kunne opnå en fritagelse fra tilslutningspligten, hvis de vedvarende energikilder yder mere end 50 % af energi til opvarmning og produktion af varmt brugsvand. Det årlige gasforbrug er 1327 M³ årligt. Dermed skal de vedvarende energikilder erstatte mere end 663 M³ naturgas.

Kommunen anslår at Solfangeren og brændeovnen leverer en energimængde der modsvare $150\text{M}^3 + 574\text{M}^3 = 724\text{M}^3$ Naturgas.

Energistyrelsens vejledning om ændrede regler i tilslutningspligtbekendtgørelsen af 1 december 2011, afsnit 4.2, nævner ikke at Brændeovne som omfattet af fritagelsesmuligheden i §15.

Kommunen kan i afgørelsen derfor ikke medtage brændeovnen i de vedvarende anlæg, som §15 indeholder. Derfor svarer værdien af de vedvarende energianlæg kun til 150 M³ naturgas.

Kommunen vurderer derfor at fritagelse via §15 ikke er muligt.

§ 16 Nybyggeri er via lokalplan 129 pålagt en tilslutningspligt til naturgas. Ejendommen er bygget efter lokalplanens godkendelse. Ejendommen kan derfor ikke senere kræve sig fritaget fra en tilslutningspligt, med henvisning til §15 og §17 i tilslutningsbekendtgørelsen. Kommunen vurderer derfor at ejendommen er pålagt tilslutningspligt, ved byggetilladelsen.

En dispensation fra tilslutningspligtens § 17, vil kræve at ejeren var folkepensionist på meddelelsetidspunktet, dette krav kan ingen af ejerne op-

fylde. De øvrige krav for at opnå en dispensation fra §17 kan ejeren godt opfylde. Dog finder Horsens Kommune ikke, at der er særlige forhold jv. §17 stk 1, der taler for en dispensation, da ejendommen i forvejen har et vandbåret varmesystem.

Horsens Kommune vurderer at der ikke er grundlag for at give en dispensation, fra §17 i tilslutningsbekendtgørelsen.

Konklusion:

Horsens Kommune vurderer ikke at der via §15, §16 eller §17 er mulighed for at give en fritagelse eller dispensation fra tilslutnings- og forblivepligten.
[...]"

21. marts 2016

J.nr 1021-15-52-17

MAM-EKN

Klager klagede herefter over afgørelsen til Energiklagenævnet ved brev af 30. marts 2015.

Side 4 af 9

Klagers synspunkter og bemærkninger

Klager mener, at Horsens Kommunes afgørelse skal ændres, således at klagers ejendom fritages fra tilslutningspligt. Klager har til støtte herfor navnlig anført følgende:

- Klagers ejendom er fritaget for tilslutningspligt, da omkostningerne til at få indlagt fjernvarme vil være uforholdsmæssig bekostelig, da installation af fjernvarmerørene vil betyde, at gulvene skal brydes op.
- Klagers udgift til varmforsyning vil ydermere blive forøget, da værket, efter klagers oplysninger, har skønnet, at klagers årlige forbrug af fjernvarme i en bolig som ovennævnte vil koste cirka 18-19.000 kr., og dertil kan lægges eventuelle strafafgifter, som klager kan blive pålagt, hvis tilbageløbstemperaturen på fjernvarmevandet er for høj. Dette kan forekomme hos klager, da klager har et solvarmeanlæg, som ligeledes opvarmer vandet.
- Solvarmeanlægget blev installeret i forbindelse med, at huset blev bygget, og det må bero på en fejl, at det ikke fremgår af BBR-registerets oplysninger. Solvarmeanlægget opvarmer vandet og bidrager ligeledes til opvarmning af huset, da overskudsvarmen fra vandopvarmningen benyttes i husets gulvvarme.

Værkets synspunkter og bemærkninger

Værket er ikke kommet med bemærkninger til sagen.

Horsens Kommunes udtalelse til sagen

Horsens Kommune har fastholdt sin afgørelse og har til Energiklagenævnet navnlig udtalt følgende:

- Klager havde ingen indsigelser i forbindelse med byrådets behandling af projektforslaget om tilslutningspligt, og kommunen havde derfor ikke kendskab til klagers forhold. Efter henvendelse fra klager genoptog kommunen dog sagen om pålæggelse af tilslutningspligt, da klager fremkom med nye oplysninger, som kunne have afgørende betydning for sagens udfald. Kommunen havde derfor ikke det samme grundlag, da de traf den oprindelige afgørelse om pålæg af tilslutningspligt, som da de traf den påklagede afgørelse.
- I klagen til Energiklagenævnet anfører klageren nye oplysninger om længden på stikledningen (26 meter) ind til klagers ejendom, og at installation af en fjernvarmeforsyning vil være uforholdsmæssig bekostelig. Til dette bemærker kommunen, at stikledningen efter oplysninger på værkets hjemmeside højst vil koste cirka 30.000 kr. inkl. moms, og at kommunen i deres afgørelse har taget stilling til, hvorvidt installation af fjernvarme er uforholdsmæssigt bekosteligt.
- Spørgsmålet om strafafgift for manglende afkøling i sommerhalvåret på grund af solvarmeanlægget, har ikke betydning for sagens afgørelse.

21. marts 2016

J.nr 1021-15-52-17

MAM-EKN

Side 5 af 9

Retsgrundlaget

Tilslutningsbekendtgørelsen¹, der er udstedt i medfør af bl.a. varmemforsyningslovens² § 12, stk. 2, indeholder nærmere regler om pålæg af tilslutnings- og forblivelsespligt.

Visse former for bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt. De former for bebyggelse, der er undtaget, fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, heriblandt § 15, stk. 1, nr. 1 og 2:

”[...]

§ 15. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt:

1) Bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmemforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig.

¹ Bekendtgørelse nr. 690 af 21. juni 2011 om tilslutning m.v. til kollektive varmemforsyningsanlæg med senere ændringer.

² Lovbekendtgørelse nr. 1307 af 24. november 2014 med senere ændringer.

2) Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, brintanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlægget – eller anlæggene tilsammen – efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.

...
[...]"

En bygning, der opfylder betingelserne i bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1 eller 2, kan således ikke pålægges tilslutningspligt.

21. marts 2016

J.nr 1021-15-52-17

MAM-EKN

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Visse kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1-6. Sådanne bebyggelser er derfor fritaget for tilslutningspligt. Det drejer sig blandt andet om bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1, og bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg (herunder et solvarmeanlæg), som opfylder visse betingelser, jf. § 15, stk. 1, nr. 2.

Side 6 af 9

Vedvarende energianlæg

Det er ikke nærmere angivet i tilslutningsbekendtgørelsen, hvorledes vurderingen af, om et VE-anlæg (solvarmeanlæg) kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand, skal foretages. Der foreligger endvidere ikke i lovgivningen forarbejder hertil, som kan belyse dette nærmere. Energistyrelsen har dog udarbejdet en vejledning i 1998 til den tidligere tilslutningsbekendtgørelse, som blandt andet henviser til en vejledning fra 1983, hvor fritagelse i forhold til et solvarmeanlæg blandt andet er omtalt. Vejledningerne er ikke siden blevet opdaterede. I henhold til vejledningerne bør vurderingen af et solvarmeanlæg foretages således, at bygningens dimensionerede varmetab (bygningens energiforbrug) skal sammenholdes med solfangernes areal (ydeevne).

Det fremgår af ordlyden af tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 2, at VE-anlægget skal have en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug. Det er på den baggrund Energiklagenævnets opfattelse, at der ved vurderingen bør tages udgangspunkt i oplysninger om selve bygningens energiforbrug set i forhold til det pågældende VE-anlægs kapacitet. Energiklagenævnet kan således tiltræde vejledningen fra 1983 for så vidt angår det forhold, at det er bygningens energiforbrug (dimensionerede varmetab), som der bør tages udgangspunkt i. Energiklagenævnet bemærker hertil,

at det faktiske anvendte forbrug over en årrække kan indgå i vurderingen som et pejlemærke, men at dette ikke alene bør danne grundlag for vurderingen.

Horsens Kommune har taget udgangspunkt i klagers faktiske naturgasforbrug for perioden 2012/2013 og 2013/2014, hvor solvarmeanlægget monteret på klagers matrikel efter sagens oplysninger var installeret i klagers forbrugsinstallation. Kommunen har ligeledes anslået, at solvarmeanlægget leverer en energimængde, der svarer til et forbrug på 150 m³, og har derefter sammenholdt dette forbrug med klagers gennemsnitlige forbrug af naturgas for ovenstående to perioder. Klager anvender dog ikke kun naturgas, men supplerer med både brændeovn og solvarmeanlægget. Klagers faktiske årsforbrug bør således suppleres med det energiforbrug klager har fra andre energikilder (brændeovn og solvarmeanlæg) for at give et retvisende billede af klagers årlige energiforbrug. Horsens Kommune har endvidere ikke inddraget bygningens energiforbrug/dimensionerede varmetab i vurderingen.

21. marts 2016

J.nr 1021-15-52-17

MAM-EKN

Side 7 af 9

Hvad angår solvarmeanlæggets kapacitet, har Horsens Kommune fastlagt, at solvarmeanlægget leverer en energimængde til varmt brugsvand, som svarer til et naturgasforbrug på 150 m³. Kommunen har ved denne vurdering lagt vægt på, at det normale gasforbrug til varmt brugsvand er 75 m³ pr. person om året, og at der bor to personer på klagers ejendom.

Energiklagenævnet bemærker hertil, at hvad angår solvarmeanlæggets kapacitet, giver denne anledning til tvivl. Solvarmeanlæggets tekniske specifikationer kan blandt andet anvendes som pejlemærke for, hvor stort solvarmeanlægget er, og dermed fastlægge anlæggets fulde kapacitet.

Energiklagenævnet finder på den baggrund, at Horsens Kommunes vurdering af solvarmeanlægget ikke er foretaget korrekt, da der ikke er henset til bygningens varmebehov, men kun til klagers faktiske varmeforbrug, ligesom det ikke ses at have indgået i kommunens vurdering, at der er andre opvarmingskilder på ejendommen. Energiklagenævnet bemærker endvidere, at det er uden betydning, hvad solvarmeanlægget rent faktisk yder, da det er et spørgsmål om, hvad solvarmeanlægget kan yde (anlæggets fulde kapacitet).

Uforholdsmæssig bekostelig

Horsens Kommune har til Energiklagenævnet oplyst, at kommunen i afgørelsen har taget stilling til, hvorvidt omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig. Energiklagenævnet bemærker hertil, at kommunen i afgørelsen alene har behandlet dette spørgsmål i relation til spørgsmålet om dispensation efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17. Kommunen har derfor kun taget stilling til,

hvorvidt det vil være uforholdsmæssigt bekosteligt i relation til § 17. Det fremgår endvidere af afgørelsen, at der i klagers ejendom er et vandbårent system, og det er derfor ikke uforholdsmæssigt bekosteligt i relation til § 17.

Da kommunen har genoptaget sagen om pålæg af tilslutningspligt, skal vurderingen af, hvorvidt omstilling til kollektiv varmforsyning vil være uforholdsmæssig bekostelig vurderes i relation til tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1. Det fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1, at eksisterende bygninger, hvor omstillingen til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig, er fritaget fra tilslutningspligt. Det faktum, at der er et vandbårent system, betyder ikke, at det aldrig kan være uforholdsmæssigt bekosteligt. Det kommer altid an på en konkret vurdering af en sags faktiske forhold. Kommunen ses ikke at have foretaget en konkret vurdering af, hvorvidt det i klagers tilfælde er uforholdsmæssigt bekosteligt.

21. marts 2016

J.nr 1021-15-52-17

MAM-EKN

Side 8 af 9

Efter Energiklagenævnets opfattelse skal vurderingen af, om en omstilling til fjernvarme er uforholdsmæssig bekostelig i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1, foretages i forhold til de omkostninger, der vedrører den fysiske omstilling. Allerede afholdte omkostninger til det nuværende varmeanlæg samt omkostningerne til en eventuel tilslutningsafgift skal således ikke indgå i vurderingen.

På den baggrund finder Energiklagenævnet, at kommunen ikke har taget stilling til, hvorvidt klagers ejendom kan fritages for tilslutningspligt efter § 15, stk. 1, nr. 1.

Sagen hjemvises med henblik på fornyet behandling af spørgsmålene om, hvorvidt solvarmeanlægget har en kapacitet, der opfylder kravene i tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 2, og hvorvidt omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig.

Energiklagenævnet finder det ikke hensigtsmæssigt, at nævnet oplyser sagen på disse to punkter og tager stilling til det som 1. instans. Energiklagenævnet har lagt vægt på, at sagens parter ikke bør miste retten til at få vurderingen efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1, og § 15, stk. 1, nr. 2, prøvet ved to instanser

Energiklagenævnet ophæver herefter Horsens Kommunes afgørelse af 4. marts 2015 og sagen hjemvises til fornyet behandling hos Horsens Kommune.

Energiklagenævnet bemærker, at såfremt klager er folkepensionist på tilslutningstidspunktet, kan klager søge om dispensation fra tilslutningspligten såfremt betingelserne herfor er opfyldt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 2. Spørgsmålet herom afgøres på tilslutningstidspunktet og ikke meddelelsestidspunktet.

Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet ophæver Horsens Kommunes afgørelse af 4. marts 2015 og sagen hjemvises til fornyet behandling ved Horsens Kommune.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 17. marts 2016.

Afgørelsen er truffet i henhold til varmemforsyningslovens³ § 26, stk. 1, jf. tilslutningsbekendtgørelsens⁴ § 22, stk. 1.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter tilslutningsbekendtgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. varmemforsyningslovens § 26, stk. 4, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 22, stk. 5.

På nævnets vegne

Poul K. Egan
Nævnshormand

/Maria Michelsen
Fuldmægtig, cand.jur.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1307 af 24. november 2014 om varmemforsyning med senere ændringer.

⁴ Bekendtgørelse nr. 690 af 21. juni 2011 om tilslutning m.v. til kollektive varmemforsyningsanlæg med senere ændringer.

21. marts 2016

J.nr 1021-15-52-17

MAM-EKN

Side 9 af 9